

30.09.2014

Ysp/11

Asia tulisi käsitellä 30.9.2014 kokouksessa.

11

Ympäristölautakunnan lausunto aluehallintovirastolle ja kaupunginhallitukselle liikuntaviraston hakemuksesta ruopata venesatamia

HEL 2014-004790 T 11 01 01

ESAVI/64-69/04.09/2014

Lausuntoehdotus

Ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon liikuntaviraston hakemuksesta ruopata Puotilan, Sarvaston, Yliskylän, Tahvonlahden, Saunalahden ja Vaskilahden venesatamia.

Ympäristölautakunta toteaa, että venesatamien kunnostamiseksi ruoppaukset satamissa ovat tarpeellisia. Ruopattavat massat ovat kuitenkin pääosin likaantuneita, eikä niitä voida kaikilta osin läjittää meriläjitysalueelle. Likaantuneet ruoppausmassat tuleekin käsitellä maalla paikalla, jolla on lupa käsitellä ja vastaanottaa kyseisiä massoja. Mikäli likaantuneiden massojen rannalla olevalta käsitelypaikalta massojen kuivatusvesiä johdetaan mereen, vedet on käsiteltävä siten, että mereen johdettavan veden haitta-ainepitoisuudet jäävät alhaisiksi. Jos kuivatusvesiä johdetaan vesihuoltolaitoksen viemäriin, on noudatettava viemäriin omistajan määräyksiä ja ohjeita.

Ruoppaus aiheuttaa töiden aikaista veden samentumista. Haitta-aineet leviävät pääosin samentumisen ja kiintoaineen mukana ympäristöön. Haitta-aineiden leviämisen estämiseksi tulisi käyttää esimerkiksi töiden aikaista silttiverhoa työkohteen ympäristössä tai muuta ratkaisua haittojen minimoimiseksi. Lisäksi ruoppausten yhteydessä toteutettavassa vesistövaikutusten tarkkailussa tulee analysoida vesinäytteistä myös eri haitta-aineiden pitoisuuksia (orgaaniset tinayhdisteet, PCB- ja PAH- yhdisteet sekä raskasmetallit).

Ympäristölautakunta katsoo, että esitys ruoppausten vesistövaikutusten tarkkailuksi on riittävä edellä mainitulla lisäyksellä. Näyttekertojen tulokset sekä loppuraportti tulee toimittaa heti niiden valmistuttua Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää venesatamien ruoppaushakemuksesta Helsingin kaupungin

ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa 13.10.2014 mennessä ja kaupunginkanslia 30.9.2014 mennessä.

Liikuntavirastolla on tarkoitus kunnossapitoruopata Puotilan, Sarvaston, Yliskylän, Tahvonlahden, Saunalahden ja Vaskilahden venesatamat. Ruoppausmassoja syntyy yhteensä noin 43 800 m³ltr. Ruoppaus toteutetaan joko kauha- tai imuruoppauksena. Tavoitteena on tehdä työt keväällä ennen veneilykauden alkua. Puhtaat ruoppausmassat on tarkoitus läjittää Mustakuvun läjitysalueelle ja likaantuneet massat käsitellään maalla. Vesialueet ovat pääosin liikuntaviraston hallinnassa. Ruoppaukset ovat tarpeen satamiin kerääntyneen lietteen poistamiseksi ja vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi.

Hakijan käsityksen mukaan vaikutukset vesiympäristöön ovat tilapäisiä. Ruoppaukset aiheuttavat veden tilapäistä samentumista sekä melua. Ruoppauskohteiden lähellä ei ole luonnonsuojelukohteita eivätkä toimenpiteet ole ristiriidassa vesienhoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden kanssa. Toimenpiteet eivät ole kaavan vastaisia. Alueet eivät ole kalataloudellisesti merkittäviä. Ruoppausten vesistövaikutuksia tullaan töiden aikana tarkkailemaan.

Venesatamien pohjasedimenttien haitta-ainepitoisuuksia on tutkittu vuosina 2011 ja 2014.

Puotilan venesatamasta ja siihen johtavalta väylältä on tarkoitus ruopata massoja noin 33 800 m³ltr. Venesatamaan johtavan väylän kulkusyvyys on nykyään 1,9 m ja se on tarkoitus syventää kulkusyvyyteen 2,4 m 600 metrin matkalta. Väyläalueella ruopataan kahdessa kohteessa 1,8 ha:n alueella. Pohjasedimentti on pehmeää saviliejua. Sedimentin raskasmetalleista erityisesti kupari ja sinkki ylittivät ympäristöministeriön läjitysohjeen tason 1 (haitaton ruoppausmassa), mutta taso 2 (pilaantunut ruoppausmassa) alittui. Lisäksi satama-altaassa myös elohopea ja kadmium ylittivät tason 1. Orgaanisten tinayhdisteiden kohdalla taso 1 ylittyi selvästi ja myös taso 2 ylitettiin > 30 cm syvyydellä väyläalueella ja sedimentin pintakerroksissa satama-altaassa. Kaikissa sedimenttiprofiileissa PCB-pitoisuudet ylittivät tason 1, mutta jäivät tason 2 alapuolelle väyläalueella, kun taas ylittivät tason 2 satama-altaassa. Öljyhiilivedyt olivat lievästi kohonneita, kun taas PAH- yhdisteitä oli vähän. Sedimentti oli pilaantunutta ja mereen läjityskelvotonta TBT:n ja PCB:n osalta.

Sarvaston venesatama-alueelta ruopataan noin 2000 m³ltr. Haitta-ainetutkimuksen mukaan raskasmetallipitoisuudet olivat alhaisia ja vain yhdessä näytteessä kuparin ja sinkin pitoisuudet ylittivät lievästi ympäristöministeriön ruoppaus- ja läjitysohjeen tason 1. Orgaanisten

tinayhdisteiden pitoisuudet ylittivät selvästi tason 1, mutta jäivät tason 2 alapuolelle. PCB- yhdisteitä esiintyi niukasti tason 1 ylittäviä pitoisuuksia yhdessä pisteessä. Samassa pisteessä esiintyi myös lievästi kohonnut öljyhiilivetyypitoisuus. Ruoppausmassan haitta-ainepitoisuudet ylittivät lievästi tason yksi uloimmalla näytepisteellä, jossa massojen läjityskelpoisuutta tulee vielä tarkastella ennen mereen läjittämistä. Rannan läheltä ruopattavat massat ovat mereen läjityskelpoisia.

Yliskylän venesatamasta ruopataan noin 1200 m³ltr. Kahdesta sedimenttitutkimuspisteestä toisessa sedimentin raskasmetallipitoisuudet ylittivät useiden metallien kohdalla ruoppaus- ja läjitysohjeen tason 1. mutta jäivät tason 2 alapuolelle. Molemmissa tutkimuspisteissä orgaanisten tinayhdisteiden ja PCB- yhdisteiden pitoisuudet ylittivät tason 1, mutta jäivät tason 2 alapuolelle. Öljyhiilivetyypitoisuus oli kohonnut toisen pisteen syvemässä kerroksessa. PAH- yhdisteitä oli vähän. Koska haitta-ainepitoisuudet jäivät tasojen 1 ja 2 välille, massojen mereen läjityskelpoisuus arvioidaan tapauskohtaisesti.

Tahvonlahden venesatamasta on tarkoitus ruopata massoja noin 3600 m³ltr. Sedimentin haitta-aineista lähes kaikki raskasmetallit ylittivät ruoppaus- ja läjitysohjeen tason 1 ja nikkelpitoisuus ylitti tason 2 melkein kaikissa näytteissä. Orgaaniset tinayhdisteet ylittivät lähes kaikissa näytteissä tason 1, mutta jäivät tason 2 alapuolelle. PAH-yhdisteiden pitoisuudet olivat alhaisia. Öljyhiilivetyjä esiintyi pintasedimentissä tason 1 ylittäviä pitoisuuksia, mutta syvemällä pitoisuudet olivat pieniä. PCB- yhdisteet eivät kuuluneet tutkimukseen. Tahvonlahden ruoppausmassat ovat tehdyn tutkimuksen mukaan nikkelin osalta mereen läjityskelvottomia.

Saunalahden venesatamasta ruopataan sedimenttejä noin 2000 m³ltr. Saunalahden pohjasedimentin raskasmetallipitoisuudet olivat korkeita ja ylittivät ruoppaus- ja läjitysohjeen tason 1 ja nikkelin osalta myös tason 2 kaikilla näytepisteillä. Orgaaniset tinayhdisteet ylittivät tason 1, mutta jäivät tason 2 alapuolelle. PAH- yhdisteet ylittivät tason 1 ja yhdessä näytteessä antraseenin pitoisuus ylitti niukasti tason 2. Kokonaishiilivedyt ylittivät tason 1 kaikissa näytteissä, mutta jäivät tason 2 alapuolelle. PCB- yhdisteitä ei tutkittu. Saunalahden ruoppausmassat ovat mereen läjityskelvottomia.

Vaskilahden venesatamasta on tarkoitus ruopata massoja noin 1200 m³ltr. Sedimentin raskasmetallipitoisuudet, PAH- yhdisteiden pitoisuudet ja öljyhiilivetyypitoisuudet olivat alhaisia. Orgaanisten tinayhdisteiden pitoisuudet ylittivät pääsääntöisesti ruoppaus- ja läjitysohjeen tason 1 ja yhdessä näytteessä tason 2 sedimentin

30.09.2014

Ysp/11

pintakerroksessa. PCB- yhdisteiden pitoisuudet ylittivät tason 1 sedimentin pintakerroksessa, mutta tasoa 2 ei ylitetty. Massojen mereen läjityskelpoisuutta tulee vielä arvioida.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Paula Nurmi, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32005
paula.nurmi(a)hel.fi

Liitteet

1 HEL 2014-004790 Liitteet 8.9.2014 lausuntopyyntöön

Otteet

Ote

Etelä-Suomen
aluehallintovirasto (Helsingin
toimipaikka)
Kaupunginhallitus

Liikuntavirasto
Ympäristönsuojeluosasto

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Muutoksenhakukielto, valmistelu